

Handläggare
Paulina Slazak
Telefon: 08-50825247**Till**
Socialnämnden
2026-05-19

Årsrapport för personligt ombud år 2025

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens årsrapport för personligt ombud 2025.
2. Socialnämnden överlämnar årsrapporten till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Sammanfattning

Socialförvaltningen har sammanställt årsrapporter för personligt ombud sedan 2015. I rapporten sammanställs information om målgruppen för personligt ombud, systembrister samt hur organisationerna för ledningsgrupper ser ut.

Personligt ombud riktar sig till personer med långvariga och omfattande psykiska funktionsnedsättningar som har behov av särskilt stöd för att kunna ta tillvara sina rättigheter i samhället. I syfte att tillvarata personligt ombuds kunskaper om systemfel och samverkansproblem har en stadsövergripande årsrapport sammanställts om verksamheten.

Socialförvaltningen överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna för kännedom men också som ett underlag för fortsatt utvecklingsarbete.

Socialförvaltningen föreslår att nämnden godkänner bifogad årsrapport för personligt ombud 2025.

Bakgrund

I rapporten sammanställs information om målgruppen för personligt ombud, systembrister samt hur organisationen för ledningsgruppen ser ut. De systembrister som rapporteras är en sammanställning av den rapportering de personliga ombuden gjort till Länsstyrelsen år 2025.

Ärendet

Verksamheten med personligt ombud riktar sig till personer med långvariga och omfattande psykiska funktionsnedsättningar som har behov av särskilt stöd för att kunna tillvarata sina rättigheter i samhället.

Ett personligt ombud arbetar på uppdrag av den enskilde och syftar till att stärka den enskildes möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service samt att bidra till förbättrad samverkan mellan berörda aktörer. Ett syfte med rapporten är även att ta tillvara personliga ombuds kunskaper om systemfel och samverkansproblem. Uppgifterna i årsrapporten är hämtade från stadens redovisning till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Totalt hade 580 personer stöd av personligt ombud under 2025, vilket är en minskning med 18 personer från föregående år. I de flesta områden har det funnits kö till verksamheten, med kötider om cirka 30–55 dagar. De främsta kontaktorsakerna är fortsatt stöd i kontakten med myndigheter samt ekonomiska frågor. Ombuden rapporterar att målgruppen i ökad utsträckning har samsjuklighet och ekonomisk utsatthet samt att behovet av stöd i kontakter med vård och myndigheter kvarstår på en hög nivå.

Det ingår i de personliga ombudens uppdrag att rapportera identifierade brister i vård- och omsorgssystemet. Bristerna avser bland annat tillgänglighet till psykiatri, samverkan mellan vårdnivåer och myndigheter samt tillgänglighet och samverkan inom socialtjänsten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för stadsövergripande sociala frågor, Kompetensområde funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 14 maj 2026. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 15 maj 2026.

Jämställdhetsanalys

Insatsen personligt ombud finns tillgänglig för personer över 18 år och är könsneutral. I insatsens utförande är det genomgående fokus på individens egna önskemål och ett personligt ombud arbetar på uppdrag av den enskilde.

Totalt sett över staden fick 323 kvinnor stöd av personligt ombud under 2025, vilket motsvarar 56 procent av målgruppen. Motsvarande siffra för män var 253 personer, vilket är 44 procent av målgruppen. En viss överrepresentation av kvinnor är i linje med den generella könsfördelningen inom socialpsykiatriens målgrupp.

Inom socialförvaltningens Område hemlöshet är män överrepresenterade, vilket överensstämmer med könsfördelningen inom gruppen personer i hemlöshet med social problematik.

Det kan finnas olika förklaringsmodeller till att kvinnor är överrepresenterade, både modeller som utgår från sociala konstruktioner och normer samt medicinska förklaringsmodeller

kopplade till skillnader i symptombild och hjälpsökande beteenden. Det mest troliga är att förklaringen ligger i en kombination av flera faktorer. Det är därför fortsatt viktigt att följa könsfördelningen över tid för att säkerställa att insatsen når målgruppen på likvärdiga villkor.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Personer med långvariga och omfattande psykiska funktionsnedsättningar har många gånger ett särskilt behov av stöd för att tillvarata sina rättigheter i samhället och kunna vara delaktiga. Socialförvaltningen bedömer att det är av stor vikt att staden fortsatt tillvaratar personliga ombudens kunskap om systemfel och samverkansbrister, så att dessa kan användas i ett löpande förbättringsarbete inom stadens verksamheter.

Årsrapporten visar att målgruppen fortsatt har omfattande behov av stöd i kontakter med myndigheter och vårdgivare samt att den ekonomiska utsattheten har ökat. Ombuden beskriver även en ökad komplexitet i målgruppen, bland annat genom fler personer med samsjuklighet och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Samtidigt rapporteras brister i tillgänglighet till psykiatri, svårigheter i samverkan mellan myndigheter samt utmaningar i kontakten med socialtjänsten och statliga myndigheter.

Den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft den 1 juli 2025, syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. Verksamheten med personligt ombud kan utgöra ett viktigt komplement i detta arbete genom att bidra till tidig upptäckt av behov, stärkt samordning mellan aktörer och ökad tillgänglighet till stöd utan biståndsprövning. Förvaltningen bedömer att personligt ombud även fortsättningsvis har en viktig roll i utvecklingen av en mer förebyggande och samordnad socialtjänst.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Årsrapport personligt ombud 2025

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2026-05-08
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2026-05-08